

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

9 december 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het gebruik van dieren in de welzijnssector voor therapeutische doeleinden

Vraag om uitleg van de heer Koen Helsen tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de VIPA-subsidiëring voor groepspraktijken

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over Beter Bestuurlijk Beleid

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de voorziene uitbreiding van de werkgelegenheid in de social-profitsector

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de rusthuizenreconversie

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de toepassing van het inburgeringsdecreet in Brussel

Vraag om uitleg van de heer Koen Helsen tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de deelname aan de Staten-Generaal voor het Gezin

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen

Dinsdag 9 december 2003

VOORZITTER : De heer Koen Helsen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 15.20 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het gebruik van dieren in de welzijnssector voor therapeutische doeleinden

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Callens tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het gebruik van dieren in de welzijnssector voor therapeutische doeleinden.

De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het belang van dieren bij therapie is genoegzaam bekend. De laatste jaren wordt daarover geregeld gepraat. De pleegzorg in de psychiatrie in Geel was uniek op dat vlak, en benadrukte het belang van contact met dieren en het werken met de natuur in de behandeling van psychiatrische patiënten.

Recentelijk werd de idee van zorgboerderijen gelanceerd, waarbij wordt gewerkt met verschillende doelgroepen zoals bejaarden, drugsverslaafden, personen met een handicap, enzovoort. In de meeste behandelingen werken de dieren als 'facilitator'. De aanwezigheid van en het werken met dieren reduceert de stress, de weerstand en de angst, die meestal aanwezig zijn in de eerste fase van een behandeling of een opname in het rusthuis. Laatst heb ik gelezen dat het interessant zou zijn om een duiventil bij rusthuizen te plaatsen. De dieren stimuleren de verantwoordelijkheid van de cliënten en hun deelname aan het proces van de therapie.

Dieren vormen vaak een belangrijke schakel tussen patiënt en hulpverlener in de opbouw van de relatie tussen beiden, omdat dieren een persoon onvoorwaardelijk aanvaarden. Op die manier kan beter worden ingespeeld op problemen van hechting, gebrek aan empathie, diep wantrouwen en andere problemen. Dieren worden ook ingezet voor het stimuleren van probleemoplossende vaardigheden, grenzen en gepast gedrag. Zo veranderen jongeren die mishandelde dieren verzorgen, hun gedrag ten opzichte van de medemens.

Het werken met dieren wordt gebruikt in de 'Animal-Assisted Therapy', een nieuwe werkvorm die in België nog geen ingang heeft gevonden. Nochtans wordt de therapie al 50 jaar gebruikt in Amerika, en meer dan 30 jaar in Engeland, Duitsland, Japan en Israël, meer bepaald in de bijzondere jeugdbijstand. De doelgroep is echter ruimer. Het werken met dieren levert goede resultaten op voor zowel personen met een handicap, slachtoffers van misbruik, bejaarden, psychiatrische patiënten, enzovoort.

In het kader van zorgboerderijen zijn er al een aantal experimenten geweest, vooral in Limburg. Indertijd heeft voormalig minister Dua daarover een haalbaarheidsstudie gemaakt. Er was ook nog De Wroeter in Kortesseem.

Mevrouw de minister, hoever staat het met de zorgboerderijen ? Werd er een evaluatie gemaakt van het effect van dieren op de genoemde categorieën van mensen ? Zo ja, wat waren de resultaten ? Zo nee, is het niet wenselijk een diepgaande studie te starten ? De Animal-Assisted Therapy werkt zowel ambulante als residentieel. Ambulant betekent dat men ter plaatse gaat met de dieren, bijvoorbeeld bij kinderen met kanker die in het ziekenhuis verblijven. Zou het niet interessant zijn om een project op te starten om het effect van die therapie na te gaan ?

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mijnheer Callens, ik vind uw vraag heel interessant, maar ik heb er zelf nooit bij stilgestaan. Bij mijn bezoek aan een aantal rusthuizen, werd me verteld dat men daarmee experimenteerde. Dat betekende dat een personeelslid bijvoorbeeld poezen meebracht. Je kon zien dat de mensen, een groep dementerenden, daar helemaal van opleefden. Ik dacht dat bepaalde rusthuizen daarmee experimenteren, en dat er zelfs ooit experimentele toelagen voor zijn geweest. Zijn daar resultaten van beschikbaar ?

De voorzitter : Mevrouw De Gryze heeft het woord.

Mevrouw Niki De Gryze : In het RVT Heiveld te Sint-Amandsberg is er een persoon die zich daarmee bezighoudt. Hij gaat van de ene naar de andere kamer met een hond. Je ziet de mensen zo opfleuren. Daarom denk ik dat dit heel interessant is.

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik denk dat de gegeven voorbeelden en de gestelde vragen bevestigen dat men niet alleen in Amerika en Japan ervaring heeft met het gebruiken van dieren voor therapeutische doeleinden. In Geel treft men op boerderijen immers sinds jaar en dag psychiatrische patiënten aan.

Dieren worden gebruikt voor therapeutische doeleinden in de psychiatrie, in de gehandicaptensector en in de bijzondere jeugdzorg. Ik ken zelfs een project met daklozen waarin met dieren wordt gewerkt. We stellen dus vast dat er binnen elk beleidsdomein met dieren wordt gewerkt.

Ik vraag me af of we nu werkelijk een aparte erkenningscategorie in het leven moeten roepen voor het werken met dieren. Op dit ogenblik maken dieren binnen alle beleidsdomeinen deel uit van therapieën. Ze worden bovendien ook gebruikt om een huislijke sfeer te creëren. Dat laatste gebeurt bijvoorbeeld in de palliatieve sector.

Ik vind al die initiatieven waardevol, omdat ze inspelen op wat dieren voor mensen kunnen betekenen. Ik pleit er wel voor die manier van werken mogelijk te maken binnen de bestaande erkenningscategorieën en subsidiëringmogelijkheden.

Er werd reeds verwezen naar de haalbaarheidsstudie die minister Dua heeft laten uitvoeren. Daarin werd bekeken wat de meerwaarde is van zorgboer-

derijen. Onder de categorie van de zorgboerderijen kunnen heel wat initiatieven worden geplaatst. Er zijn bijvoorbeeld landbouwers die een zorgfunctie opnemen. Er zijn echter ook zorginstellingen die een boerderijfunctie opnemen. De studie over de meerwaarde van de zorgboerderijen bevestigde de meerwaarde voor alle betrokken partijen, namelijk het landbouwbedrijf, de zorginstelling en de zorgvrager.

De studie is wel erg theoretisch. Daarom wil ik samen met de minister van Landbouw een vervolgonderzoek laten uitvoeren. Op die manier willen we ervoor zorgen dat er gericht wordt geëxperimenteerd, en dat er wordt onderzocht welke knelpunten er kunnen zijn en welke randvoorwaarden er nodig zijn. We willen ook laten onderzoeken welke effecten we binnen een bepaalde setting mogen verwachten. We willen op enkele boerderijen en mensen inschakelen die in de hulpverlening werken.

Op 28 november hebben we de mensen van de VZW inzake Animal-Assisted Therapy ontvangen. Ze hadden duidelijke vragen over het aankopen van een boerderij en over het opvangen van een twintigtal jongeren door zeventien voltijdse hulpverleners. We hebben daar diepgaand over gepraat.

De mensen van de VZW hebben een groot enthousiasme om met dat project van start te gaan. Hun vraag kan opnieuw worden bekeken op het ogenblik dat de administratie Bijzondere Jeugdbijstand ruimte heeft voor nieuwe initiatieven en beschikt over nieuwe middelen. Op dit ogenblik kunnen we echter geen gevolg geven aan hun vraag.

De voorzitter : De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. We moeten erover waken dat we de klassieke landbouwfiguur niet zijn gang laten gaan in verband met de therapeutische mogelijkheden van zijn boerderij. Er zijn mensen in België die een speciaal diploma hebben gehaald in het buitenland om te kunnen werken met dieren. Indien u later toch aan een erkenning zou denken, zou het niet slecht zijn die erkenning te verbinden aan een bepaald diploma. Op die manier wordt er academisch gewerkt en kunnen landbouwers die een centje willen bijverdienen, niet zomaar hun gang gaan. Mocht u dat zomaar overlaten aan een landbouwer die geen kennis heeft van therapie, psychiatrie, enzovoort, dan zou ik ongerust zijn. Ik vraag u dan ook diegenen hierbij te betrekken die kennis, ervaring of een diploma hebben.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Mevrouw Sonja Becq treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Koen Helsen tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de VIPA-subsidiëring voor groepspraktijken

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Helsen tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de VIPA-subsidiëring voor groepspraktijken.

De heer Helsen heeft het woord.

De heer Koen Helsen : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, in een interview in de Artsenkrant gaat het onder andere over de subsidiëring via het VIPA van groepspraktijken van dokters. Tijdens de begrotingsbesprekingen hebben we enige aandacht besteed aan dat fonds omdat het nogal benarde tijden kent en het moeilijk heeft met de subsidiëring van ziekenhuizen en rustoorden.

Nu heeft ook de jeugdbijstand toegang gekregen tot het VIPA. De knelpunten inzake de kinderopvang zijn talloos. Ik denk daarbij aan de financiering voor initiatieven van gemeenten en van nieuwe IBO's.

Mevrouw de minister, het leek dan ook nogal gek om die groepspraktijken te vermelden en te zeggen dat ze via het VIPA middelen zouden krijgen. Moet die zaak niet worden bekeken binnen de regering? De VLD-fractie is geen voorstander van groepspraktijken en zeker niet van de financiering ervan. Is er al een studie gemaakt over de budgettaire implicaties? Bepaalde groepspraktijken zijn nu al werkzaam. Is er al nagedacht welke praktijken er kunnen ontstaan en welke middelen er naartoe zouden gaan? Hoe en op basis waarvan zou de subsidiëring verlopen? Waar moeten de middelen vandaan komen?

Wat is er voor u prioritair: de bouw van ziekenhuizen, rustoorden, instellingen bijzondere jeugdbijstand en kinderopvangvoorzieningen of de bouw van voorzieningen voor groepspraktijken?

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Mevrouw de voorzitter, geachte leden, de onrust is groter dan de realiteit noodzaakt. In het interview werd de nuance tussen de monodisciplinaire huisartsenpraktijk en de multidisciplinaire wijkgezondheidscentra niet duidelijk weergegeven. Er is een VIPA-subsidiëring mogelijk voor de multidisciplinaire samenwerking. Er is er geen voor de monodisciplinaire groepspraktijken van huisartsen. In het interview is dit niet duidelijk genoeg tot uiting gekomen.

We hebben op dit moment niet de intentie om het VIPA uit te breiden tot huisartsengroepspraktijken. We hebben ook geen opdracht gegeven om de meerkost te berekenen.

Uw laatste vraag is nogal lastig. Er zijn geen bijkomende middelen. Ik ben op zoek gegaan naar alle legendes en parabels uit de geschiedenis waar moest worden gekozen tussen het ene of het andere kind. Ik zal u een diplomatisch antwoord geven: de sectoren die momenteel in aanmerking komen voor VIPA-subsidiëring, blijven vanzelfsprekend prioritair.

De voorzitter : De heer Helsen heeft het woord.

De heer Koen Helsen : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw kort antwoord. Ik ben verheugd dat de zaak niet zo ernstig is. Tijdens de begrotingsbesprekingen hebben we gezegd dat er voldoende middelen naar het VIPA moeten gaan. Zeker voor de rustoorden zijn de noden groot. We moeten daar de nodige aandacht aan schenken. We moeten nog een grondige discussie voeren over de uitbouw van de wijkgezondheidscentra.

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Mijnheer Helsen, op een ander moment wil ik de tekst van de VIPA-regeling wel eens aan u voorleggen. Het begrip van wijkgezondheidscentra en de VIPA-subsidie is echter wel degelijk gekoppeld aan achterstelling. Er zijn verschillende parameters.

De twee bekommernissen die hier automatisch aan elkaar werden gekoppeld, maar het niet zijn, zijn ook mijn bekommernissen. Enerzijds is er het VIPA. We zullen begin volgend jaar praten over hoe we ervoor kunnen zorgen voor een dynamiek, zodat meer middelen dan vandaag kunnen worden gegenereerd voor de bouw. Anderzijds zit ik ook met een bekommernis wat betreft de praktijk van huisartsen. Bij de bespreking van het eerstelijnsdecreet kunnen we daar verder op ingaan. Ik krijg verschillende signalen dat het uitvoeren van dat

Byttebier

beroep helemaal niet evident is. We moeten nagaan hoe dat kan worden aangemoedigd of vergemakkelijkt. We willen dat de huisarts een actieve factor is in alles wat we doen inzake preventieve gezondheid. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan het beleid inzake depressie.

De voorzitter : De heer Helsen heeft het woord.

De heer Koen Helsen : Het VIPA hebben we altijd beschouwd als een alternatieve financiering.

Ik ben het niet helemaal eens met wat u over de huisartsen zegt. U hebt tijdens de begrotingsbespreking gesproken over de overnameprijs van praktijken. Een arts kan zich echter toch nog altijd vrij vestigen als huisarts en is niet verplicht een praktijk over te nemen. Dit moeten we volgens mij op een andere manier bekijken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De heer Koen Helsen, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over Beter Bestuurlijk Beleid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Becq tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over Beter Bestuurlijk Beleid.

Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, over Beter Bestuurlijk Beleid zijn de twee grote raamdecreten goedgekeurd, één met de oriëntaties, de doelstellingen en het principe van de oprichting van agentschappen, IVA's of EVA's, en één over de adviesraden waarbij er een grote adviesraad per beleidsdomein zou zijn.

De concretisering en de oprichtingsdecreten voor de verschillende agentschappen komen geleidelijk aan tot stand. Tot op heden is er vanuit de sector van welzijn en gezondheid nog niet zoveel naar voren gekomen, maar ik vermoed dat ook daar de

laatste hand wordt gelegd aan de concretisering van de algemene principes in de oprichtingsdecreten voor agentschappen zoals die van de personen met een handicap, Kind en Gezin of het jongerenwelzijn.

Het gaat om vrij fundamentele decreten, waarin de kerntaken van de agentschappen worden gedefinieerd en de rol en de aanspraken van de sector worden vastgelegd. Er zijn initiatieven nodig om de dienstverlening te kunnen uitbouwen. Daarom vermoed ik dat een en ander in samenspraak zal gebeuren tussen het agentschap en de sector via de zogenaamde raadgevende comités.

Het is belangrijk dat bij de uitwerking van die oprichtingsdecreten ook de diverse initiatiefnemers en de gebruikers een juiste rol krijgen toebedeeld. Ik heb de jongste tijd nogal veel contacten met de sector van personen met een handicap. Als daar het privé-initiatief niet bestond, dan hadden we niets. Het is zeer belangrijk dat het heel rijke dienstverleningslandschap hierbij betrokken wordt. De sector vreest dat het primaat van de politiek en de politieke aansturing kunnen leiden tot een demotivering binnen de sector en een ontmoedigen van het initiatief. Daarbij is het onderscheid tussen de EVA's en de IVA's van belang. Bij de EVA's komt toch nog een zekere vorm van autonomie naar voren en is de inbreng van de sector uitdrukkelijker aan de orde.

Er blijkt ongerustheid te heersen over de voorliggende ontwerp teksten waarin de rol van de dienstverleners en van het privé-initiatief wordt herleid tot die van de hulpjes van het agentschap. Het agentschap zou alles volledig sturen en het heft in eigen handen nemen, en dus niet alleen de regie voeren. Er wordt gezegd dat het agentschap bepaalde dingen organiseert in plaats van ervoor te zorgen dat via de dienstverleners een en ander tot stand kan komen. De vraag leeft welke ruimte nog wordt gegeven aan het initiatief in de sector zelf.

Er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering. De beleidsuitvoerders kunnen zinvolle suggesties doen aan de beleidsontwikkelaars. Het is vaak moeilijk om die scheiding te maken. De bekommernis voor de beleidsontwikkeling blijft wel bestaan. Hoe zal de werking van het raadgevend comité worden georganiseerd ? Zal er verplicht advies nodig zijn ? Zal het altijd duidelijk zijn waarom dat advies wel of niet wordt gevolgd ? Het is belangrijk dat dit op een goede manier wordt geregeld, met ook een evenwicht tussen de partners. Een van de partners mag niet dicteren, terwijl de andere uitvoert. Dan

Becq

zouden we hun de dynamiek en het initiatief ont-nemen.

Tegelijk kunnen sommige sectoren van die regelgeving gebruik maken om een aantal essentiële opdrachten en rechten van gebruikers en voorzieningen in de decretale regeling in te schrijven, en op die manier de regelgeving aan te passen. Dan gaat het niet alleen over het agentschap en de manier waarop een en ander is gestructureerd, maar ook over de aanpassing van de basisregelgeving. Dat zijn fundamentele zaken, waarvan ik hoop dat ze niet op een draffe zullen moeten worden gestemd.

Mevrouw de minister, ik heb er geen flauw benul van wanneer die eventuele oprichtingsdecreten in het parlement zullen komen. Ik zou niet willen dat ze allemaal in één commissie worden besproken. Het is belangrijk dat ze ook in de geëigende commissies worden besproken.

Mevrouw de minister, kunt u verduidelijken op welke objectieve gronden en om welke redenen, voor de verschillende agentschappen binnen Welzijn, werd gekozen voor een EVA of een IVA, en welke de consequenties hiervan zijn voor de toekomstige werking? Welke bevoegdheden kan het agentschap als IVA of als EVA autonoom uitvoeren? Heeft het IVA of EVA het laatste woord inzake de aanwerving van het personeel van de eigen instelling? Ik hoor dat er een specifiek agentschap is dat de personeelszaken behandelt. Bedrijven werven liever hun eigen personeel aan omdat ze een beter zicht hebben op het eigen functioneren. Welke beslissingen kan het agentschap autonoom nemen?

Op welke wijze wordt de rol van dat agentschap in de verschillende sectoren gedefinieerd? Behouden de dienstverleners, niet alleen het agentschap, maar ook de privé-initiatiefnemers, de ruimte om – binnen de regels van erkenning en subsidiëring – de eigen missie en opdracht inzake organisatie van de hulpverlening in te vullen en te vervullen? Die eigenheid zorgt niet enkel voor een ruim keuzeaanbod, maar is ook een garantie voor een permanente dynamiek en zorgvernieuwing in de sector.

Het begrip zorgvernieuwing wordt vaak herleid tot één richting. In de gehandicaptensector wordt dat vaak herleid tot het werken met een persoonsgebonden budget. Gedurende vele jaren is de sector geëvolueerd van grote instellingen naar kleine entiteiten met een heel eigen aanpak. Dat is zorgvernieuwing. Ik hoop dat die ruimte kan blijven be-

staan voor de agentschappen, maar ook voor de initiatiefnemers.

Mevrouw de minister, in welke mate blijft er ruimte in het agentschap om mee de beleidsontwikkeling voor te bereiden? Vanuit de uitvoering worden kennis van zorgvragen, doelgroep en vormen van dienstverlening opgebouwd, en kan een belangrijke bijdrage aan de beleidsvorming worden geleverd.

Mevrouw de minister, wordt het raadgevend comité au sérieux genomen? Wordt duidelijk geformuleerd wanneer hun advies noodzakelijk is en wordt tegelijk een motiveringsplicht in geval van een afwijkende mening ingebouwd? In welke mate en voor welke agentschappen wordt van deze oprichtingsdecreten gebruik gemaakt om ook een aantal basisregels van de bestaande regelgeving aan te passen of uit te hollen? Op welke wijze worden de diverse sectoren bij die fundamentele regelgeving betrokken en welke timing is voor deze decreten gepland? We hebben verschillende agentschappen en ik weet niet of die allemaal even snel werken. De bestaande agentschappen, zoals Kind en Gezin en het Vlaams Fonds, werken wellicht sneller dan nieuwe agentschappen.

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Mevrouw Becq, u hebt het over personen met een handicap en ouderen voor wie een vernieuwend beleid van toepassing zou zijn. U refereert aan het PAB en de thuiszorg. Ik ben bezig met de voorbereiding van het zorgcongres van 11 december. Ik ben de eerste om te zeggen dat er ook in de klassieke voorzieningen, zoals rusthuizen of instellingen voor personen met een handicap, heel wat vernieuwende initiatieven zijn. U legt ook het accent op het personeelsbeleid. Bepaalde processen worden inderdaad op een eigen manier opgenomen. En we vinden advies ook belangrijk.

Er werd jaren gewerkt aan de hervorming. Er is keuze tussen IVA's en EVA's. Over het algemeen houden we die lijn aan. De Vlaamse regering wil werken met politiek gelegitimeerde bestuurders, die het parlement ter verantwoording kan roepen. U gaf het voorbeeld van een dossier dat ons vorige week bezighield.

Enerzijds is er de raad van bestuur van het Vlaams Fonds en anderzijds wordt de minister ter verantwoording geroepen. Het is belangrijk dat de politiek gelegitimeerde bestuurders een duidelijke rol spelen. Er is vanaf het begin van deze regeerperio-

Byttebier

de gekozen voor het primaat van de politiek. Het IVA krijgt de voorkeur boven het EVA. We zijn ervan uitgegaan dat we best IVA's konden oprichten, maar als daar functionele redenen voor waren of het een toegevoegde waarde bood, is er gekozen voor een EVA. Het was een keuze om de politieke legitimatie te versterken.

Voor de indeling in agentschappen binnen het beleidsdomein Welzijn en Volksgezondheid, verwijs ik naar de beslissing van de Vlaamse regering van 8 november 2002 en de beslissing van de Vlaamse regering van 24 oktober 2003 waarbij binnen dit beleidsdomein zes autonome agentschappen zijn opgericht. Concreet is beslist dat de Inspectie Welzijn en Volksgezondheid, Zorg en Gezondheid en Jongerenwelzijn IVA's zijn. Kind en Gezin en het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap zijn IVA's met rechtspersoonlijkheid. Het Vlaams Agentschap voor Geestelijke Gezondheidszorg is een EVA. In de geestelijke gezondheidszorg moet ook sterk rekening worden gehouden met federale wetgeving en de financiering.

U had ook een vraag over de bevoegdheden. Alle agentschappen hebben ruime operationele autonomie. Die wordt gewaarborgd inzake het vaststellen en wijzigen van de organisatiestructuur van het agentschap, inzake de organisatie van de operationele processen met het oog op de realisatie van de afgesproken doelstellingen en inzake de uitvoering van het personeelsbeleid. De autonomie is ook gewaarborgd inzake het aanwenden van de ter beschikking gestelde middelen voor de werking van het agentschap, de uitvoering van de doelstellingen en taken, en het sluiten van contracten ter verwezenlijking van de opdrachten van het agentschap. Tot slot is de operationele autonomie ook gewaarborgd inzake de interne controle binnen het IVA. Er zullen specifieke delegatiebesluiten worden uitgeschreven. Het agentschap draagt de eindverantwoordelijkheid inzake werving en selectie van personeelsleden, maar voert dit uit conform de algemeen geldende regels. Ik denk bijvoorbeeld aan regels inzake de aanwervingsprocedure voor statutaire personeelsleden.

Er wordt niet geraakt aan het functioneel gevoerde beleid en aan de wijze waarop de dienstverlening door de voorzieningen gebeurt. We mengen ons ook niet in de werking van de in de verschillende sectoren actief zijnde voorzieningen.

In het kaderdecreet is een principiële taakverdeling opgenomen tussen enerzijds de departementen die beleidsondersteunende taken opnemen en anderzijds de verzelfstandigde agentschappen die taken van beleidsuitvoering toevertrouwd krijgen. In de oprichtingsdecreten en -besluiten is er eveneens aandacht gegeven aan de samenhang en onderlinge samenwerking van de verschillende overheidsdiensten, bijvoorbeeld in het kader van integrale jeugdhulp en inclusie.

Dan had u een vraag over het raadgevend comité. De agentschappen opereren binnen het beleidsdomein Welzijn en Gezondheid in een maatschappelijk gevoelige omgeving. De betrokkenheid bij de beleidsuitvoering van de belanghebbende partijen is hierdoor van groot belang, zowel op het vlak van voorzieningen als op het vlak van de gebruikers. We hebben bij alle agentschappen gekozen voor een raadgevend comité. Dat moet toezien op de objectiviteit, evenwichtigheid, uitvoerbaarheid en het belang van de gebruikers bij de uitvoeringsgerichte activiteiten. De oprichtingsdecreten zullen in dit parlement worden besproken. Het legistieke kader van Beter Bestuur Beleid moet af zijn binnen deze regeerperiode en zal tijdens de volgende legislatuur worden uitgevoerd. Het raadgevend comité krijgt ruime autonomie om de eigen werking en communicatie met het agentschap te bepalen. We voorzien niet in een verplichte advisering. Er staat nog niets definitiefs op papier omdat de procedure nog volop loopt. De SERV en de raden van bestuur van de huidige VOI's zijn formeel om advies gevraagd. De verschillende sectoren zijn in deze laatste in belangrijke mate vertegenwoordigd. Als de adviezen verwerkt zijn, zullen we onze conclusies trekken.

Er wordt wel eens gezegd dat als er niet wordt gewerkt met een raad van bestuur, de sector niet zal worden gehoord. Ik wil twee voorbeelden geven die het tegenovergestelde bewijzen. In het eerste is er effectief een raad van bestuur, maar wordt er toch naar een andere formule gevraagd. In mijn tweede voorbeeld is er geen raad van bestuur, maar wordt er wel goed met de sector samengewerkt. Dit laatste voorbeeld gaat over de integrale jeugdhulp, waar geen bestaande structuur is, maar waar wel goed mee wordt samengewerkt, ook inzake de voorbereiding van dit kaderdecreet. Een voorbeeld, van waar er wel een raad van bestuur is, is de sector van het gehandicaptenbeleid. Wanneer er daar echter een crisismoment is, dan vraagt de sector toch een apart onderhoud met de minister.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Wat het primaat van de politiek betreft, geef ik u gelijk als u zegt dat de politieke verantwoordelijkheid moet worden genomen daar waar die zich bevindt. Het recente verleden heeft echter aangetoond dat de politieke verantwoordelijkheid vaak wordt doorgeschoven naar instanties die over die politieke beleidsvoering niet veel te zeggen hebben. Ik verwijs naar het Vlaams Fonds dat geen provisies heeft aangelegd zoals het dat had moeten doen. Normaal gezien moeten twee regeringscommissarissen die thematiek van heel nabij opvolgen. Wanneer er echter onvoldoende middelen zijn, kan alle verantwoordelijkheid worden doorgeschoven naar iemand anders.

Het personeelsbeleid zou binnen de agentschappen blijven. Daar is blijkbaar geen discussie over.

Advisering zou niet verplicht zijn, als ik u goed heb begrepen. Wat gebeurt er dan met de adviescomités die verbonden zijn met deze agentschappen ?

Wat de autonome bevoegdheden betreft, zullen een aantal zaken nog duidelijker moeten worden. Uiteraard is een raad van bestuur waarin alle partners zitten, niet het enige element. Die raad van bestuur speelt echter mee in het geheel van de besluitvorming. Het lijkt me een normale zaak dat er daarnaast nog contacten zijn met de sectoren.

Mevrouw de minister, u hebt geen antwoord gegeven op mijn vraag in welke mate er effectief gebruik wordt gemaakt van de regelgeving over de agentschappen om een aantal basisregels bij te passen. Bestaat er een timing voor de verschillende agentschappen zoals bijvoorbeeld Zorg en Gezondheid en Jongerenwelzijn ?

Minister Adelheid Byttebier : De Vlaamse regering heeft de oprichtingsdecreten goedgekeurd en doorgestuurd naar het Vlaams Parlement . De uitvoeringsbesluiten volgen nog. Mevrouw Becq, u fixeert zich nogal op het al dan niet verplicht adviseren. Voor mij is het vooral belangrijk om vanuit de SERV en de twee VOI's een advies te krijgen.

Mevrouw Sonja Becq : Zegt u nu dat alle oprichtingsdecreten voor die zes agentschappen er al zijn ?

De voorzitter : Het Bureau moet nog beslissen of de behandeling in één commissie zal gebeuren of in de verschillende commissies.

Minister Adelheid Byttebier : Ik heb de indeling bij me van de VOI's met of zonder rechtspersoonlijk-

heid en de EVA's, maar ik heb hier geen gegevens over een timing.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de voorziene uitbreiding van de werkgelegenheid in de social-profitsector

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Becq tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de voorziene uitbreiding van de werkgelegenheid in de social-profitsector.

Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, in het kader van het werkgelegenheidsakkoord zijn een aantal engagementen genomen voor meer tewerkstelling. Ook de social-profitsector was vragende partij. Tegenover meer middelen staat een personeelsuitbreiding. De werkgelegenheid in de social-profitsector zou met zo'n 5.000 plaatsen worden uitgebreid.

Mevrouw de minister, over welke sectoren gaat het dan ? Worden er criteria en prioriteiten vastgelegd en voor welke sectoren ? Hoe wordt hierover overlegd met de verschillende sectoren ? Met welke middelen en vanuit welk budget wordt deze bijkomende tewerkstelling gefinancierd ? Is dat geld afkomstig uit de begroting Welzijn of Werkgelegenheid, of van nog elders ? Wordt de volledige kost per personeelslid gefinancierd, of gaat u uit van een soort Maribeloperatie ?

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Mevrouw Becq, uw vraag betreft het werkgelegenheidsakkoord waar engagementen zijn genomen voor de tewerkstelling. Ik veronderstel dat u verwijst naar de federale sociale Maribeloperatie. Er zouden 5.000 plaatsen bijkomen in de social-profitsector. Het zou gaan over 12 percent van het budget van het werkgelegenheidsakkoord. Het vastleggen van de concrete modaliteiten, is een federale zaak.

Tijdens het overleg met de sociale partners hebben zij me op het hart gedrukt dat alles wat gebeurt

Byttebier

binnen de sociale Maribel, effectief de beslissing blijft van de sociale partners. Ik heb geen weet van de opdeling van die 5.000 jobs, noch wanneer die verder haar beslag zal krijgen.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw – zeer kort – antwoord. Over het werkgelegenheidsakkoord en de discussie over de dienstencheques zitten de Vlaamse partners ook mee aan tafel. Het zal daar ook gaan over de uitvoering en er zal ook enige verduidelijking worden gegeven. Op dit moment is die er nog niet. Punt is dat de zaak verder zal worden geconcretiseerd door de sociale partners. Ik zal dat verder nagaan.

Minister Adelheid Byttebier : Ik wou de twee aspecten aanhalen. Ik wens de zaak niet zomaar door te schuiven naar de federale overheid. De sociale partners hebben zelf de verdeling en toewijzing in eigen handen. Ze willen die ook behouden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de rusthuizenreconversie

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Becq tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de rusthuizenreconversie.

Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, u bent zeker op de hoogte van de reconversie van de rusthuissector en de omschakeling van ROB-wooneenheden naar de beter gefinancierde RVT-wooneenheden.

Voor de periode 1997-2002 was er een meerjarenplan inzake de reconversie van ongeveer 25.000 bedden over het hele land. Voor het Vlaamse landsgedeelte ging het om 15.000 bedden. Vorig jaar ging de discussie over de verlenging van het plan en de manier waarop de reconversie zou worden voortgezet. Uiteindelijk werd een nieuw proto-

colakkoord afgesloten voor de volgende 5 jaar. De financiering werd echter enkel voor 1 jaar geregeld. De motivatie was dat men de volgende regering niet wou bezwaren. Als er echter afspraken worden gemaakt en men daarvoor geen geld vrijmaakt, dan is dat wel een bizarre redenering.

Er is voor een kortlopend engagement gekozen. Er was geen vastgelegde financiering en operatie voor de volgende jaren. Een dergelijke reconversie blijft echter belangrijk, ook in functie van de betaalbaarheid van de rusthuizen voor de bewoners. Door de RVT-financiering zijn er bijkomende middelen voor een grotere vraag naar zorg. Op dit moment komen heel wat mensen in aanmerking voor een RVT-betoelaging. Ze worden niet betoelaagd, maar krijgen toch de bijkomende zorg. De kosten worden mee gedeeld door alle bewoners van het rusthuis.

Mevrouw de minister, wat is de stand van zaken betreffende de uitvoering van het akkoord van 2003, zowel wat de reconversie betreft als de projecten die onder dit akkoord werden uitgewerkt? Eén deel ging over de reconversieoperatie van ROB naar RVT. Daarnaast zijn er nog een aantal zaken, zoals de overgang tussen thuiszorg en residentiële zorg. Onze eerste reactie was dat die gefinancierd wordt door de thuiszorg. Het bedrag werd echter van het budget afgenomen om nieuwe experimenten en projecten te financieren. Hoe zit het met de uitvoering?

Hoever staat het met de kwantitatieve en kwalitatieve analyse? Op welke manier gebeurt dat? Hoe zit het met de omzetting van ROB naar RVT? Hebt u het daarover al gehad met uw federale collega? Welke stappen hebt u al ondernomen om ervoor te zorgen dat de reconversieoperatie echt wordt doorgevoerd zodat de woon- en zorgcentra wat meer ademruimte krijgen?

Kunt u een overzicht geven per provincie en, voor Vlaams-Brabant, per arrondissement van het aantal mensen dat recht zou moeten hebben op een RVT-erkenning en -financiering en degenen die daadwerkelijk worden betoelaagd?

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, gisteren nog heb ik deze zaak aangekaart bij minister Demotte. Vlaanderen is het enige deelgebied in België dat daarvan werk maakt. Het annex bij het protocol moest echter worden ondertekend door alle partners. Gisteren is dat ook gebeurd.

Byttebier

Mevrouw Becq, ik heb de begroting van de federale overheid niet in handen. U had een opmerking inzake de jaarlijkse financiering. Die vormt inderdaad een zwakte.

In uitvoering van het protocolakkoord nummer 2 werden aan Vlaanderen 80 RVT-equivalenten toegekend. Daarvan hebben we 1.999 rusthuisbedden kunnen omzetten in RVT-bedden. We hebben hieraan ook nog eens 206 RVT-bedden, afkomstig van protocol 1, toegevoegd. In totaal konden dus 2.205 RVT-bedden worden verdeeld.

Er is ook een planningsvergunning uitgereikt voor het volledige contingent. Het grootste deel werd al in gebruik genomen op 1 januari 2003. Ook voorzieningen kunnen aan de criteria voldoen. Ik denk daarbij aan de hogere personeelsnormen, enzovoort. Er was ook een instapmogelijkheid op 1 april of 1 juli 2003. Deze mogelijkheid werd geboden om te vermijden dat ze, bij gebrek aan de hogere personeelsnormen, het risico liepen een RVT-sanctie op te lopen.

Een deel van de bijkomende middelen, met name 34 RVT-equivalenten, is voorbehouden voor nieuwe initiatieven. Op de interministeriële conferentie van Volksgezondheid van 8 december 2003 is het aanhangsel bij het protocolakkoord nummer 2 besproken en ondertekend. Dit is gebeurd op aandringen van de Vlaamse regering. Eén dergelijk vernieuwend initiatief zit bij de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Aan Franstalige zijde zijn er geen. Per 1 januari 2004 kunnen we die nieuwe initiatieven erbij laten aansluiten.

We hebben verschillende werkgroepen opdrachten gegeven. Ik denk daarbij aan de werkgroep Ouderenbeleid. Zij zal werken met geactualiseerde gegevens.

In de federale begroting zijn geen extra middelen uitgetrokken voor 2004. We weten echter dat er een grote behoefte is. We kunnen echter niet verwachten dat er nog een bijkomende ROB/RVT-reconversie zal gebeuren

De federale overheid moet zorgen voor die mogelijkheid en voor de financiering, maar dat blijkt een probleem te zijn. Ik denk dat het belangrijk is dat we er bij de werkgroep Ouderenbeleid op aandringen dat er een meerjarenplan wordt gemaakt. Dan

kunnen we van jaar tot jaar praten over de noodzaak van extra middelen. We moeten immers perspectieven kunnen bieden.

Om het aantal RVT-gerechtigden te berekenen is het belangrijk dat er niet op één moment wordt geteld. De cijfergegevens die u zult ontvangen, zijn een gemiddelde van de tellingen van maart 2002 en september 2003. Op die manier wordt vermeden dat acute factoren meespelen.

Het is belangrijk dat het aspect van de thuiszorg niet wordt vergeten. Ik heb aan de werkgroep Ouderenbeleid dus gevraagd om daar aandacht aan te besteden. Soms worden mensen nog thuis verzorgd, waardoor ze niet onmiddellijk in de statistieken voorkomen. De thuiszorg is dus een belangrijke parameter voor de Vlaamse Gemeenschap.

Ik heb hier nog een overzicht van het aantal RVT-bedden. Ik zal u die cijfers bezorgen in plaats van ze hier voor te lezen.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Daaruit maak ik op dat er niets wordt gedaan aan de reconversie. Op welke manier wilt u bekomen dat de federale overheid instapt in het geheel ? U legt zich nu eigenlijk neer bij het feit dat er daarover niets in de begroting staat. U zou eigenlijk met veel toeters en belen moeten zeggen dat deze manier van werken niet door de beugel kan. Er zijn afspraken gemaakt en die moeten worden nageleefd. De Vlaamse regering moet haar gewicht in de schaal leggen om de reconversie verder door te voeren.

U hebt een aantal werkgroepen opdrachten gegeven. Het doel van de werkgroep Ouderenbeleid is mij echter niet duidelijk. De vraag is toch duidelijk, maar misschien is het de bedoeling om heel de reconversieoperatie vooruit te schuiven. Ik verwacht dat u harder aandringt bij de federale overheid.

Minister Adelheid Byttebier : Ik denk dat elke minister een eigen strategie kiest. Ik ben niet op de tafels gesprongen voor de camera's, maar mijn boodschap was wel duidelijk.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de toepassing van het inburgeringsdecreet in Brussel

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Grouwels tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de toepassing van het inburgeringsdecreet in Brussel.

Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de uitvoeringsbesluiten met betrekking tot het inburgeringsdecreet van de Vlaamse regering maken het inburgeringstraject niet toegankelijk voor nieuwkomers die met een Belg huwen. Deze nieuwkomers zijn dikwijls mannen of vrouwen uit het land van herkomst. Dat kan Marokko, Turkije of een ander land zijn. De Belgen zijn dikwijls genaturaliseerd en van Marokkaanse, Turkse of een andere afkomst.

De jongste jaren hebben heel veel allochtonen in Brussel de Belgische nationaliteit aangenomen. Veel van hen gaan een echtgenote zoeken in hun land van herkomst. Dit is een vaststelling. In veel van die nieuwe gezinnen worden kinderen geboren, die straks in onze samenleving een kans moeten krijgen.

In Brussel kiezen steeds meer ouders, ook van allochtone origine, ervoor om hun kinderen naar het Nederlandstalig onderwijs te sturen. Door het gebrek aan kennis van de schooltaal en door het gebrek aan kennis van de gebruiken, de waarden en de geschiedenis van ons land, is het voor ouders van allochtone origine dikwijls niet evident om hun kinderen de gepaste ondersteuning te bieden. Het feit dat ze Belg zijn geworden, biedt geen garantie op vertrouwdheid met die aspecten van onze samenleving.

In Vlaanderen worden nieuwkomers die huwen met een Belg, uitgesloten van de inburgeringstrajecten. Ik ben niet de enige die daar zeer veel vragen bij heeft. De kansen die een verplicht inburgeringstraject kan bieden, worden die groep dus ontzegd.

Vrouwelijke nieuwkomers die huwen met iemand die pas Belg is geworden, komen ook niet in aanmerking voor deelname aan cursussen. Bovendien mogen veel allochtone vrouwen die een cursus willen volgen, daar niet aan deelnemen van hun

schoonfamilie en echtgenoot. Ze hebben immers familiale lasten te dragen. Een verplicht inburgeringstraject zou die vrouwen een grote kans bieden.

Het inburgeringsdecreet is in Brussel niet afdwingbaar. We bevinden ons daar in een specifieke situatie. Mag de VGC trajecten aanbieden aan nieuwkomers die met Belgen gehuwd zijn, of is dat verboden ?

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Mevrouw Grouwels, het antwoord op het eerste deel van uw vraag is bevestigend en het antwoord op het tweede deel ontkennend. De VGC mag dus trajecten aanbieden, want dat is niet verboden.

U hebt een pleidooi gehouden voor participatie van alle niet-Belgen of niet-Nederlandstaligen in Brussel. In verband met het inburgeringsdecreet spreken we over inburgering van de groep van mensen die hier niet langer dan 1 jaar geleden zijn binnengekomen. Ze kunnen allemaal een inburgeringstraject volgen. Geen enkele groep wordt dus uitgesloten.

Wel rijst met betrekking tot de volledige dekking en de verplichting die gepaard gaat met het volledig uitvoeren van het decreet, de cruciale vraag wie er hiertoe kan worden verplicht. Daar is wellicht de verwarring ontstaan. We hebben daartoe een onderzoek laten verrichten. Meer dan eens is hier al gevraagd hoever het staat met dat onderzoek en wat het resultaat is. Ik heb hier niet de hele opsomming van die groepen mensen die worden onthouden van de verplichting, maar u hebt er zelf al een aantal opgesomd. Alleszins zorgt de internationale regelgeving ervoor dat we verschillende groepen mensen niet kunnen verplichten tot die inburgering. Dat betekent niet dat ze niet langer een traject mogen volgen.

Ik ben zelf op bezoek geweest bij het regionaal integratiecentrum Foyer in Brussel. Ik heb daar een Spaanse man ontmoet die in een inburgeringstraject was gestapt. Hij was niet langer dan 1 jaar in België en nam deel aan dit traject. Ook dat blijft mogelijk in de toekomst. Maar hij zal er niet toe kunnen worden verplicht. Ook vrijgesteld is iedereen die om humanitaire redenen een beroep kan doen op die vrijstelling, zoals ernstig zieke mensen, mensen met een handicap en ouderen. Maar er kunnen dus verder trajecten worden aangeboden aan niet-Belgen, zoals dat vandaag het geval is.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : In Brussel is het inburgeringstraject wel verplicht. Kunnen nieuwkomers gehuwd met Belgen ook dit inburgeringstraject volgen ?

Minister Adelheid Byttebier : Ze worden er niet van uitgesloten. Personen uit EU-lidstaten kunnen geen verplichting opgelegd krijgen. Iemand uit Spanje die een traject wil volgen kan niet worden uitgesloten.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Een Turkse vrouw die trouwt met een man die hier al is en pas Belg is geworden, kan dus ook die cursussen volgen. Het is jammer dat dit in Vlaanderen niet kan worden verplicht.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Mevrouw Trees Merckx-Van Goey treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Koen Helsen tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de deelname aan de Staten-Generaal voor het Gezin

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Helsen tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de deelname aan de Staten-Generaal voor het Gezin.

Nu ik even voorzitter ben, zou ik mijn grote verbazing willen uiten. Zowel andere leden als ikzelf krijgen regelmatig de opmerking dat vragen niet ontvankelijk zijn, omdat het onderwerp in kwestie al ter sprake is gekomen. Ik vind het wat vreemd dat u een vraag stelt over een onderwerp dat in de plenaire vergadering naar aanleiding van een actuele vraag al aan de orde is geweest. Ik heb het wat moeilijk met deze politiek van twee maten en twee gewichten. Maar goed, ik zal me straks bij uw vraag aansluiten.

De heer Helsen heeft het woord.

De heer Koen Helsen : Mevrouw de voorzitter, ik was alleszins niet op de hoogte van die actuele vraag. Dat is me wellicht ontgaan. Maar als commissievoorzitter, die vragen en interpellaties beoordeelt, ben ik niet onfeilbaar. Ik heb er geen probleem mee om dit toe te geven. Ik verontschuldig me als dit onderwerp daadwerkelijk al aan bod is gekomen. Toch wil ik heel kort mijn vraag stellen, daar ze nu toch op de agenda staat. Dat is een beetje het voorrecht van de voorzitter, maar ik maak daar zeker geen misbruik van.

Mevrouw de minister, de Staten-Generaal voor het Gezin is van start gegaan. Het is federaal staatssecretaris Simonis die daartoe het initiatief heeft genomen. Ze bekijkt het gezin in de brede betekenis van het woord, en begeeft zich daarmee niet alleen op het federale vlak, maar ook op het domein van de gemeenschappen. Zo had ze het bijvoorbeeld over kinderopvang en de financiering van de neutrale ontmoetingsruimtes. Dat doet wat vragen rijzen bij mij. Zijn er goede afspraken gemaakt over de bevoegdheidsverdeling ? Hebt u gereageerd op de uitspraken die er tot op heden werden gedaan over die kinderopvang en die neutrale ontmoetingsruimtes ? Hebt u daar onderling overleg gehad ? Dat is immers duidelijk gemeenschapsmaterie. Het is niet aan de federale overheid om daar een staten-generaal over te organiseren. Dat is dus een kwestie van afspraken. Goede afspraken maken goede vrienden.

Er zijn echter een aantal onderwerpen aan bod gekomen waarbij de gemeenschappen wel betrokken zijn. Het is niet altijd even duidelijk waar precies de scheidingslijn ligt. Gaat u in het kader van de Staten-Generaal een stelling innemen over een aantal van die onderwerpen ? Wat is de bedoeling terzake ? Wat zijn de beleidsopties ? Zo is er bijvoorbeeld de niet-aftrekbaarheid van de buitenschoolse kinderopvang. Die valt volgens mij wel te verdedigen. Een ander punt is dat van de bedrijfs-crèches, waartegen de staatssecretaris zich heeft afgezet. In het kader van het beleid dat Vlaanderen wil voeren inzake tewerkstelling en kinderopvang lijkt het me belangrijk dat we de rol van de bedrijven inzake die kinderopvang beklemtonen en verdedigen. Wat is uw visie op die Staten-Generaal ?

De voorzitter : Mijnheer Helsen, het is niet de minister die toen heeft geantwoord. Het was minister Sannen die de tekst voorbereid door haar kabinet heeft voorgelezen.

Mevrouw de minister, toen ik die vraag op 19 november stelde, had ik gesignaleerd dat die Staten-

Voorzitter

Generaal zich niet alleen boog over gemeenschapsmateries, in de werkgroep inzake diensten aan gezinnen en steun aan ouders, maar dat een en ander bovendien zeer sterk Franstalig gekleurd was. Zo was het voorzitterschap van de voornoemde werkgroep aan de Ligue des Familles toevertrouwd. Daar de procedure nu eenmaal zo is dat het de voorzitter is die het discussiedocument introduceert, geeft die zo de krijtlijnen en het kader aan van wat in die werkgroep ter sprake zal komen. Daarom heb ik minister Sannen gevraagd of het wel zin had om deel te nemen aan die werkgroep.

De andere werkgroepen buigen zich over gezinsleven en beroepsleven en gezinnen en fiscaliteit, gezinnen en sociale zekerheid, gezinnen en justitie. Het lijkt me zinvol dat de federale overheid over die onderwerpen de niet-gouvernementele organisaties en het middenveld samenbrengt. Maar diverse deelnemers aan Vlaamse zijde die zich kandidaat hadden gesteld voor alle werkgroepen hebben van in het begin gezegd dat het niet opportuun was om de voornoemde werkgroep te organiseren.

Sinds 19 november heeft ook de Gezinsbond bekend gemaakt uit die werkgroep te zullen stappen. Dé vertegenwoordiger van gezinnen in Vlaanderen, de Gezinsbond, heeft eerst vruchteloos geprobeerd om de agendering in vraag te stellen en is daarna uitdrukkelijk uit de Staten-Generaal gestapt. Zelfs als er goede afspraken worden gemaakt, is het immers niet mogelijk om onze bevoegdheid ten volle te benutten. Ik vraag me dan ook af wat de anderen zullen doen.

Minister Sannen heeft me verteld dat er een vertegenwoordiging is van Kind en Gezin en van het CBGS. Heeft het nog zin dat ze deelnemen aan de Staten-Generaal? Met welke personen pleegt u permanent overleg? Zou het niet beter zijn dat u gesprekken met die mensen organiseert op Vlaams niveau over de diensten aan gezinnen en ouderondersteuning?

Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Mevrouw de voorzitter, mijnheer Helsen, er zijn inderdaad nieuwe elementen opgedoken in dit dossier. Minister Sannen heeft u enkele weken geleden gezegd dat we niet werden geconsulteerd over de opportuniteit van de organisatie van de Staten-Generaal van het Gezin. Het is ook niet aan ons om daarvoor toestemming te verlenen. Het initiatief kan worden genomen op federaal niveau.

Eind september heb ik mevrouw Simonis, staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een Handicap, geschreven – het probleem begint al bij haar titel natuurlijk, maar ook daarover heb ik niets te zeggen. Ik schreef haar dat het geen probleem is dat zij een initiatief neemt als staatssecretaris voor het Gezin, maar dat heel veel agendapunten een invloed hebben op de bevoegdheden of de bevoegdheden zelf zijn van de gefederaliseerde entiteiten.

Ik schreef haar een tweede brief in december omdat ik heel verbaasd was over de manier van werken van de Staten-Generaal. Ik schreef dat de vijfde werkgroep, namelijk ‘diensten aan gezinnen en ouderondersteuning’, niet op mijn medewerking of aanwezigheid zal kunnen rekenen. Ik begreep dat een aantal andere Nederlandstalige vertegenwoordigers evenmin wensen mee te werken.

We sturen wel een vertegenwoordiging naar de andere vier werkgroepen : de werkgroep gezin en beroepsleven, de werkgroep gezin en sociale zekerheid, de werkgroep gezin en justitie en de werkgroep gezin en fiscaliteit. Die federale bevoegdheden kunnen immers een directe impact hebben op ons eigen gezinsbeleid. De heer Helsen sprak over neutrale ontmoetingsruimtes. Het is duidelijk dat er terzake in sommige dossiers een directe band kan zijn met justitie. Ook gezin en fiscaliteit kunnen van belang zijn, denken we maar aan de mogelijke fiscale maatregelen voor kinderopvang. Het is belangrijk om vertegenwoordigers naar die werkgroepen te sturen.

In mijn brief van 1 december heb ik op een vrij scherpe manier gevraagd in welke mate de conclusies gevolgen kunnen hebben als er geen forum wordt gecreëerd dat medewerking krijgt van de deelregeringen.

Ik herhaal nog eens dat we uitdrukkelijk hebben gevraagd om bij het initiatief te worden betrokken. De Staten-Generaal werd officieel geopend op 13 november en werd ingedeeld in vijf werkgroepen. Alle relevante Vlaamse actoren werden uitgenodigd. Ik kan daarbij geen kritische bedenking maken. Het CBGS, Kind en Gezin, de Gezinsbond en het Kinderrechtencommissariaat werden alle gevraagd om een vertegenwoordiger af te vaardigen. We hebben wel grote vragen over het statuut van de vijfde werkgroep en hebben daarom beslist om geen vertegenwoordiging van de Vlaamse Gemeenschap te sturen naar die werkgroep. Ik kan de gang van zaken alleen maar betreuren.

Byttebier

Ik ben zeker niet a priori tegen bedrijfscreches. De tijd van de klassieke oudvoorzieningen en voorzieningen voor mensen met een handicap is voorbij. Ook op het vlak van bedrijfscreches is een evolutie merkbaar. Er blijven nog maar weinig bedrijfscreches over die exclusief werken met kinderen van ouders die in het bedrijf werken. Kind en Gezin heeft een nieuw initiatief. Ik heb een campagnefolder bij me. Kind en Gezin wenst partnerships te sluiten met KMO's. De overheid blijft de kwaliteit bewaken. Dat is erg belangrijk. Ik herhaal dat ik niet tegen partnerships met bedrijven ben, integendeel, ze zijn zelfs aan te bevelen. Bedrijfscreches zijn zeker geen taboe.

Ik heb nog geen signaal gekregen dat mevrouw Simonis dit zou willen terugschreeven, maar een fiscale aftrekbaarheid, toch een federale materie, is mogelijk sinds 1 januari 2003 voor bedrijven die instappen in kinderopvang. Dat is trouwens ook een onderdeel van de campagne om werkgevers aan te zetten om initiatieven omtrent kinderopvang te nemen.

Ik heb eerder al de insinuerende vraag gekregen of ik op tafel ben gesprongen en of iedereen het heeft gezien.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, ik heb gevraagd of u extra inspanningen levert, niet of u op tafel springt.

Minister Adelheid Byttebier : Ik meen in dit dossier te kunnen aantonen dat het voor mij geen media-event moet zijn maar dat ik wel krachtadig beslissingen neem over het al dan niet stappen in een initiatief dat geen federale bevoegdheid is, althans niet wat betreft de vijfde werkgroep.

De voorzitter : De heer Helsen heeft het woord.

De heer Koen Helsen : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat er een initiatief is van Kind en Gezin over de bedrijfscreches. Ik kende de campagne niet, maar ik steun dit volledig.

De voorzitter : Mevrouw de minister, ik had een vraag gesteld over diensten aan gezinnen en ouderschapssteun. Bestaat daarover een overleg met de NGO's en de organisatoren, al was het maar om op

Vlaams niveau een platform te hebben dat een even belangrijk tegenwicht kan leveren ten opzichte van de betrokken actoren die nog wel in die federale werkgroep zitten ?

Minister Adelheid Byttebier : Bij mijn weten heeft de Gezinsbond ervoor gekozen niet te gaan, net zoals de Vlaamse overheid. De conclusie kan alleen maar zijn dat de rondetafel bij vier werkgroepen mogelijk tot een resultaat kan leiden. Wat betreft de vijfde werkgroep, kan ik me niet voorstellen dat een werking die enkel wordt gedragen langs Franstalige kant en die trouwens betrekking heeft op het beleid van de gefederaliseerde instellingen, van enige betekenis kan zijn voor ons Vlaams beleid. We kunnen altijd inspiratie opdoen bij wat in het buitenland of aan Franstalige kant gebeurt, ik sta daar zeer sterk voor open. We zullen ons echter helemaal niet gebonden voelen door initiatieven die in die vijfde werkgroep worden genomen.

De voorzitter : Is er op Vlaams niveau over die thema's op dit ogenblik met NGO's of de Gezinsbond een overleg ? Ik begrijp dat er uit die federale werkgroep geen geldige conclusies kunnen komen, maar misschien is het wel opportuun dat er over deze thema's eens een overleg en conclusies komen.

Minister Adelheid Byttebier : Ik dacht dat u allusie maakte op het al dan niet bestaan van een schaduwrondetafel. Die hebben we niet opgericht naar aanleiding van dit federaal initiatief. Op de ondernemingsconferentie, die nu tussen de Vlaamse regering en de sociale partners zijn beslag kent, komt zeer zeker het aspect van gezin en arbeid aan bod. Het is jammer dat aan de kant van de sociale partners er alleen werkgevers en werknemers uit de profitsector zitten terwijl er ook in de social-profitsector heel sterke ondernemers zijn. In dat opzicht moeten we dus dubbel werk leveren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 17.01 uur.*